

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΠΡΩΤΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ	13
ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ	19
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	21

ΜΕΡΟΣ Α΄

ΚΥΡΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

1. Αντικείμενο και βασικές έννοιες της Κοινωνιολογίας	41
2. Κοινωνιολογία και Παιδαγωγική: θεωρία και πράξη και η σύνδεση επιστημονικών και πολιτικών ρόλων	65
3. Θεσμοθέτηση των εκπαιδευτικών διαδικασιών στο πλαίσιο της συγκρότησης του εθνικού κράτους	109
3.1. Πολιτική και εκπαιδευτική εξέλιξη	109
3.1.1. <i>Το έθνος ή το εθνικό κράτος: ποιο ήταν πρώτο;</i>	124
3.1.2. <i>Η εξέλιξη των ευρωπαϊκών κρατών με βάση το μοντέλο των εξελικτικών σταδίων του Stein Rokkan ...</i>	136
3.2. Η εισαγωγή της υποχρεωτικής εκπαίδευσης: θρησκευτικές, κοινωνικές και πολιτικές προϋποθέσεις	146
3.3. Η εξέλιξη της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στο 19ο αιώνα ..	162
3.4. Η τριτοβάθμια εκπαίδευση: τα πανεπιστήμια και οι ανώτατες σχολές	170
3.5. Η μαζικοποίηση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στη δεκαετία του 1960: προϋποθέσεις και συνέπειες της «εκπαιδευτικής έκρηξης»	175
4. Δομές και λειτουργίες του εκπαιδευτικού συστήματος	197
4.1. Εισαγωγή	197
4.2. Το σχολείο ως τυπική οργάνωση: «γραφειοκρατικοποίηση» και «επαγγελματοποίηση» (professionalization)	208

4.3. Κοινωνικός ρόλος και κοινωνική προέλευση των εκπαιδευτικών: παρατηρήσεις και διαπιστώσεις	221
4.4. Η σχολική διαδικασία αγωγής και μάθησης	228
4.5. Η λειτουργία της ενσωμάτωσης: κοινωνικοποίηση και εξατομίκευση	240
4.5.1. <i>Ενσωμάτωση και νομιμοποίηση</i>	245
4.6. Η λειτουργία της μετάδοσης προσόντων	265
4.6.1. <i>Οικονομία και εκπαίδευση</i>	266
4.6.2. <i>Η αμφισβήτηση του περιεχομένου της εκπαίδευσης</i> ..	276
4.6.3. <i>Η σχολική γνώση ως υποτιθέμενη «ιδεολογία της άρχουσας τάξης»</i>	287
4.7. Η λειτουργία της επιλογής	296
4.7.1. <i>Κοινωνική διαστρωμάτωση και κοινωνική κινητικότητα</i>	297
4.7.2. <i>Εκπαίδευση και κοινωνική κινητικότητα</i>	328
4.8. Οι κοινωνικές διαφορές στη χρήση της γλώσσας και η θεωρία των γλωσσικών κωδίκων του Basil Bernstein	362
5. Οι εκπαιδευτικές ανισότητες στις πρώην σοσιαλιστικές χώρες ...	371
6. Λειτουργίες και δυσλειτουργίες του εκπαιδευτικού συστήματος: προβλήματα και αποτυχίες του εκπαιδευτικού εκσυγχρονισμού στην περίπτωση της Ελλάδας	399
6.1. Εισαγωγή	399
6.2. Ο αρχαιοκεντρικός προσανατολισμός της εκπαίδευσης και το γλωσσικό πρόβλημα	412
6.3. Η συμμετοχή των κοινωνικών στρωμάτων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και οι εκπαιδευτικές ανισότητες	454

ΜΕΡΟΣ Β΄

ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ

7. Η θεωρία του ιστορικού υλισμού του Καρλ Μαρξ και «οι νόμοι της ιστορίας»	475
7.1. Εισαγωγή	475
7.2. Ιστορικές και κοινωνικές προϋποθέσεις της γένεσης της θεωρίας	478
7.3. Η θεωρία του ιστορικού υλισμού και οι «νόμοι της ιστορίας»	487
7.4. Η οικονομική θεωρία του Μαρξ	497

7.5. Θεωρία και πραγματικότητα στον Μαρξ	511
7.6. Η αναθεώρηση της θεωρίας του Μαρξ από τον θεωρητικό της σοσιαλδημοκρατίας Eduard Bernstein	513
7.7. Η αποτυχία του «υπαρκτού» σοσιαλισμού	524
7.8. Η άνοδος του ακαδημαϊκού νεομαρξισμού στα πανεπιστήμια των δυτικών χωρών	560
8. Η δομολειτουργική θεωρία του Talcott Parsons	577
8.1. Εισαγωγή	577
8.2. Το εννοιολογικό πλαίσιο της θεωρίας της κοινωνικής δράσης (the action frame of reference)	579
8.3. Η προσωπικότητα ως σύστημα	588
8.4. Η παρσονική θεωρία των ρόλων	595
8.5. Το πολιτιστικό σύστημα	602
8.6. Το κοινωνικό σύστημα	607
8.7. Το μοντέλο των τεσσάρων βασικών λειτουργιών	613
8.8. Το μοντέλο της κυβερνητικής ιεραρχίας των συστημάτων	621
8.9. Η θεωρία της κοινωνικής αλλαγής στο πλαίσιο της δομο-λειτουργικής θεωρίας	626
9. Ο συμβολικός ιντερακτιονισμός	639
10. Η θεωρία της κοινωνικής ανταλλαγής του George Caspar Homans: μια προσπάθεια οικοδόμησης αξιωματικής θεωρίας στην Κοινωνιολογία	655
ΕΠΙΛΟΓΟΣ	667
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	671